

Končno naj dodam še nekaj besed o ekipnem terenskem delu. Lani smo organizirali prvo ekipo za zbiranje podatkov o zgodovini NOB, ki smo ji priključili še etnografa. Širše poročilo je izšlo v Loških razgledih, tu pa poudarjam samo eno: pred muzejem je važna naloga zbiranja etnografskih predmetov in zapiskov, izdelava spomeniške kartoteke ali seznama, ki bo prišel v poštev ob novem spomeniškem zakonu, in seveda v prvi vrsti zbiranje gradiva NOB. Zato je nujno, da tudi v letošnjem letu muzej organizira ekipo, ker le s takim delom bo mogel pokazati vidne rezultate in reprezentirati v novih prostorih na loškem gradu.

Poročilo o arhivu

(Poroča arhivarka Doroteja Gorišek)

Glavno delo je bilo usmerjeno v uvedbo samostojnih arhivarskih knjig. Doslej so se vodile akcisijske in inventarne knjige za muzealije in arhivalije skupaj, kar je bilo nekako vzdržno; sedaj, ko pa tako muzejske kot arhivske zbirke stalno naraščajo, se je to pokazalo za nepraktično in so bile v zadnjih dveh letih uvedene samostojne arhivske akcisijske in inventarne knjige. To je tudi v smislu splošnega arhivskega dela v naši državi, ki je usmerjeno v intencionalizacijo arhivalij po enotnih smernicah.

Tako je bila nastavljena akcisijska knjiga splošnih arhivalij (1 knjiga) in posebej za arhivalije NOB (2 knjigi). Za posamezne fonde, ki so že urejeni, so izdelani tudi posebni sezname za praktično uporabo in kot osnova za inventarno knjigo. Druga je akcisijska knjiga mikrofilmov loških arhivalij iz Münchena in po njih izdelanih povečav (doslej 1534 kosov). Obenem je urejena posebna kartoteka teh mikrofilmov ter urejene in evidentirane tudi povečave. Posebej je izveden vpis fotokopij in filmov oziroma plošč tistih loških arhivalij, ki so posnete v naših domačih arhivih. Posebna knjiga služi za evidenco fotokopij pečatov in grbov Škofje Loke, gradov, cehov, cerkva, mesta Škofje Loke in gradov ter kamnitih zgodovinskih plošč z našega teritorija. Vse to gradivo je posneto pri nas doma in v drugih centralnih arhivih ter predstavlja lepo zbirko vseh doslej znanih in dosegljivih primerov. Obsežna je tudi zbirka originalnih pečatov z loškega ozemlja. To so splošni občinski, šolski, cehovski, društveni, cerkveni, privatni, dalje posebej okupacijski in zase pečati iz NOB. Zanje je uvedena posebna knjiga, zbirka pa je urejena. Zadnji čas je zbrana prav obsežna zbirka klišejev raznih zgodovinskih, etnografskih krajev in objektov ter spomenikov NOB, objavljenih v raznih naših domačih publikacijah, ki so urejeni, evidentirani in vknjiženi v posebno inventarno knjigo. Prav tako je urejena tudi zbirka raznih emblemov in plaket in je zanje uvedena posebna inventarna knjiga. Obsežna je zbirka kurend in cirkularjev, t. j. starejših uradnih glasil iz 18. in 19. stoletja, skupaj okoli 5000 kosov; zanje se vodi posebna inventarna knjiga. Urejene so kronološko, izdelati je treba še vsebinski register. Končno so prefotografirane tudi vse domače pergamentne listine, da so bili originali umaknjeni iz muzejskih razstavnih zbirk v arhiv in so razstavljene fotokopije. Poleg teh del je bil urejen še del ajmanovega arhiva, ki smo ga pridobili v letu 1957, in arhiv vojne škode.

V teh dveh letih smo v okviru mednarodnega sodelovanja praznovali tudi pri nas dva arhivska tedna. Prvi arhivski teden v letu 1956 je imel praktični značaj. Da bi dobili evidenco nad arhivi na terenu, je arhivarka pregledala vse občinske arhive po obeh dolinah. Ob tej priliki so bili izdelani posebni zapisniki o pregledu in arhivskem gradivu. Z ljudskimi odbori smo se tudi dogovorili za medsebojno sodelovanje glede oddajanja starejših arhivalij naši ustanovi in glede škartiranja.

Za arhivski teden v letu 1957 je bila urejena razstava s tematiko »Gospodarski sistem in družbene plasti do leta 1848«. Priključeni so bili še pisani kamniti spomeniki na loškem področju, vrsta pisanih dokumentov (rokopisi, listine, inkunabule) in primer restavriranja poškodovanih arhivskih dokumentov. Razstava je bila opremljena z originalnimi slikami iz zgodovine loškega gospodarstva, središče loškega gospodarstva pa je bilo predstavljeno z maketo loškega gradu v stanju iz 17. stoletja. Razstava je bila odprta ves teden ob vodstvu in strokovni razlagi. Na gimnaziji je imela arhivarka za višješolce posebno predavanje o arhivskem tednu, o zgodovinski dokumentaciji in sodelovanju srednje šole z arhivskimi ustanovami. Na loških šolah so bili s spremnim predavanjem predvajani diapozitivi o Ivanu Tavčarju, Poljanski dolini in zgodovinskih znamenitostih Škofje Loke, katere so posneli po loških arhivalijah in muzealijah,

deloma pa na terenu. Isto predavanje s slikami je bilo tudi v šolah v Gabrku in Poljanah. S tem so bili narejeni prvi koraki v zbližanju mladine z arhivsko problematiko, kar je bil tudi namen tega arhivskega tedna.

V tem času je bilo za arhiv pridobljeno naslednje gradivo:

Večje število starejših letnikov raznih časopisov za časopisno zbirko; ves arhiv tekstilnih stavk iz leta 1936, arhiv KUD »Tone Sifrer«, odkupljen je bil del ajmano-vega arhiva in nekaj starejših rokopisnih zvezkov in hišnih dokumentov nekaterih kmečkih domačij; 1500 cirkularjev; povečanih je bilo nad 1000 mikrofilmskih posnetkov loških arhivalij iz Münchena. Za zbirko NOB je vsega skupaj zbranih 6509 arhivalij s 795 brošurami, od tega je bilo v zadnjih dveh letih zbranih 1005 arhivalije in 520 brošur; vseh zbranih fotografij iz NOB je 1971, od tega v zadnjih dveh letih 663; lepa pridobitev so negativni motivi iz NOB, skupaj 1187, od katerih jih je 1020 poklonil tovariš Marijan Masterl. — Nabavljene so bile police za arhivski depo, miza in zabojček za kartoteko filmov.

Muzejska priročna knjižnica je v zadnjih dveh letih narasla za 375 knjig, med temi 9 zbirk. Od tega je bilo kupljenih 239 knjig, darovanih 67, za Loške razglede zamenjanih 51. Kot darove in v zamenjavo smo prejeli razne publikacije kulturnih ustanov, muzejev, galerij in Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

V arhivu in knjižnici je bilo izdanih nad 1000 kosov splošnih in arhivalij NOB in knjig. Uporabljalo je arhiv in knjižnico 121 oseb, poleg teh pa še nekatere ustanove v Ljubljani, kakor Muzej NOB in CK ZKS za razstave in objavo. Strokovno je arhiv povezan s centralnimi arhivi LRS, Društvom arhivskih delavcev LRS in z Zvezo arhivskih delavcev FLRJ.

★

Po poročilih se je razvila debata, nakar so sledile volitve. Za predsednika je bil ponovno predlagan in izvoljen dr. Pavle Blaznik, za člane odbora pa Stevo Sink, France Planina, Svetko Kobal, Tone Pirc, Branko Berčič, Tine Kalan, Doroteja Gorišek, Slavko Fojkar, Lovro Planina in Gregor Kankelj. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Ivan Hafner, Lojze Zupanc in Silvo Marguč. Svoje zastopnike bodo v odbor poslali: uprava muzeja, oddelek NOB, osnovna šola, gimnazija in Svet za prosveto in kulturo.

Člani Muzejskega društva

(Pri zunanjih članih je v oklepaju naveden kraj bivanja; kurzivno tiskani so redni naročniki Loških razgledov)

Avdič Jože, — Babič Jože, Bauman Ivan, *Berčič Branko*, Berginc Eleonora, Bernik Alojz, Bernik Julka, Bernik dr. Karel (Žiri), Bernik Marija, Bogataj Matevž, Bogataj Tone, Bračko dr. Marija, Brifah Viktor, *Burdych Eogen* (Celje), *Burdych Magda*, *Burdych Oto*, *Blaznik dr. Paule* (Celje), — Cerar Franjo, Cernič Drago, *Cigoj Lidija*, Cirk Milan (Piran), — Cadež Jože, Čarman Lovro, Čelik Angelca, Čemažar Ivan, Česnik Pavel, — Dagarin Franc, Dagarin Jernej, Dagarin Rezika, Debeljak Franc, Debeljak Viktor, *Demšar Ana*, *Demšar Renata*, Dolenc Franc, *Dolenc Janez* (Tolmin), Doktorič Nevenka, — Eržen Jože, — Fajfar Cilka, Ferjanč Marija, Fojkar Marija, *Fojkar Maks* (Gabrak), *Fojkar Slavko*, Fojkar Tone, Franko Jože, Franko Tone, Frantar Pavla, — *Gerjol Adolf*, Gerjol Ida, *Gojnič Duša* (Št. Vid), *Gojnič Ivanka*, *Golja Modest* (Ljubljana), Goljar Mara, *Golob Melhior*, *Gorišek Doroteja*, Grahek Stanko, *Gregorc Drago*, Gregorc Fani, Grohar-Hafner Francka, Gruden Janko, Gruden Tone, Guzelj Igor, Guzelj Ivica, — Hafner Ančka, Hafner Anton, *Hafner Ivan*, Hafner Lovro, Hafner Pavel, *Hafner inž. Paule*, Hafner Peter, Hafner Zinka, Homan dr. Albert (Ljubljana), Homan inž. Anton (Ljubljana), — Izitič Jožica, — Jaklič Stanko, Jamnik Marija, *Janežič Jelo*, Janša Stanko, Jenko Lojze (Železniki), Jerala Albina, Jesenovec Stanko, Ješe Minka, Jocič Janko, Jugovica Ludvik, — Kafol Dušan, *Kafol Helena*, Kavčič Francka, *Kalan Franc*, *Kalan Minka*, *Kalan Tine*, *Kankelj Gregor*, *Klobos Jože*, Kmetič Lojze, *Kobal Jože*, *Kobal Svetko*, Kocijančič Ljudmila, Kokalj Minka, Konstantin Milena (Sarajevo), Kopic Franjo, Koritnik Albert, Košča Franc, Košenina Anton, Košenina Peter, Košir Ivan, Kožuh Janez, Kramarič Anton, *Krašovec Jože*, *Krek Janko*, *Krek Kristina*, Krelj Katarina, Krelj Peter, *Križnar Ivan*, *Križnar Stana*, — Langerholc Minka, *Leben Aci*, Lendovšek Čiro, *Logonder Tone*, Lukanc Janez, Lušin Ana, — Malej Marija, Malovrh Alojzij, *Marguč Silvo*, *Masterl Marijan*, Mateveber Gabrijel, *Mlakar inž. arh. Tone*, Mlinar Mara, *Miklavčič dr. Maks* (Ljubljana),